

Verslag van de besluitvormende raadsvergadering gemeente Diemen, op 2 juli 2026 in de raadszaal van het gemeentehuis, aanvang 20.00 uur

Aanwezig: J.H.C. Jacobs (PRO), J. Koestel (PRO), Z.R. Melcherts (PRO), R.G.T Niessen (PRO), A.J. van der Wal (PRO), Y. Yildiz-Kaya (PRO), W. Advokaat (Ons Diemen), S.E. Muijs (D66), A. van Veen (D66), O.U. Ramautarsing (D66), R.C. Poss (D66), J.P.C. van Leeuwen (VVD), D.H.M. Kerklaan (VVD), V.A. Voermans (VVD), J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen), M. Grishaver (Onafhankelijk Diemen), M. van Doesburg (Ouderenpartij Diemen), P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen), A.R. van Marion (Fractie Van Marion)

Afwezig: N.K. Holwijn (D66), H. van 't Riet (PRO), L. Sterling (PRO) en J. De Jong (Ons Diemen)

Voorzitter: E. Boog
Griffier: W. van Zanen

College: S. Kuilman (wethouder), M.A. van den Berg (wethouder), R. Poelwijk (wethouder), G. T. Wildeman (gemeentesecretaris)

Notulen: E. Brouwer (Notuleerservice Nederland)

1. A. Opening en mededeling van de voorzitter

De **voorzitter**: Beste mensen, ik open deze gemeenteraadsvergadering van 2 juli 2026. Van harte welkom, ook aan onze kijkers via de stream. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de leden Van 't Riet, Sterling, Holwijn en De Jong. Daarnaast, raadslid Van Marion heeft mij bericht dat zij met ingang van heden als zelfstandige fractie verder zal gaan onder de naam Fractie Van Marion, en we hebben om die reden ook de indeling van de raadszaal aangepast.

B. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de vaststelling van de agenda. Zijn daar opmerkingen over? Is niet het geval.

B. Vragen van het publiek aan de raad

De **voorzitter**: Vragen van het publiek aan de raad. Zijn geen aanmeldingen ontvangen.

C. Ingekomen stukken

De **voorzitter**: Ingekomen stukken. Ook geen opmerkingen. De heer Prins.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Er wordt voorgesteld de ledenbrief over de Model Subsidieregeling decentrale politieke partijen in handen van of voor kennisgeving aan te nemen. Maar in de regeling zit een taak voor het college opgenomen. Dus wij stellen voor om dat in de handen van het college te stellen.

De **voorzitter**: Nou kijk. Die formulering is gebruikt omdat wij gewoon een wettelijke taak hebben om die verordening op te stellen. Maar klopt. Het college gaat ermee aan de slag, want wij hebben daar een verantwoordelijkheid in. Dus we pakken die op. Iemand anders nog over de ingekomen stukken. Dan ga ik naar mededelingen van het college.

E. Mededelingen van het college

De **voorzitter**: Wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Dank u wel, voorzitter. De raad heeft nog een update van mij tegoed over tramlijn 19 slash 29. De afgelopen periode zijn we zowel ambtelijk als bestuurlijk voortdurend in gesprek geweest met de betrokken partners met als inzet een alternatief voor lijn 19. Momenteel is er nog één mogelijk alternatief waar we volop op inzetten. Dat is buslijn 329 van Almere naar Station Amsterdam Amstel. Er is wel een kleine maar, want deze buslijn valt buiten de concessie van de Vervoerregio. De bus valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Almere en de vervoersmaatschappij Keolis. De Vervoerregio Amsterdam is nu in gesprek met het GVB, met de gemeente Almere en met de vervoerder Keolis om te onderzoeken of een stop in Diemen mogelijk is. Als die buslijn Diemen aan kan gaan doen, dan is dat vanaf december 2026. Op dat moment verandert de dienstregeling en dat is dan ook een logisch moment om eventueel een extra stop toe te voegen. Na het zomerreces is er meer duidelijkheid over de uitvoerbaarheid en over de haalbaarheid van dit alternatief. Zoals u wellicht ook weet hebben wij nu op de website van de gemeente informatie staan over lijn 29 en mogelijke reisalternatieven. Die informatie gaan we ook even updaten, zodat daarbij staat dat die gesprekken over lijn 329 gaande zijn. En tot slot, na het zomerreces organiseert het projectteam van de gemeente Amsterdam, als verantwoordelijke voor de werkzaamheden, een technische sessie voor de gemeenteraad. U kunt dan een kijkje nemen in de keuken bij de werkzaamheden in Oost en ook daar uw vragen stellen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Van den Berg.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, dank u wel. Uw raad heeft het misschien al gehoord, maar afgelopen weekend heeft het gemeentehuis wateroverlast gekregen door het noodweer wat heeft plaatsgevonden. De afvoer in de pantry op de eerste verdieping van **bouwdeel A** is defect geraakt, waardoor er enorme waterschade heeft plaatsgevonden op de eerste verdieping en op de begane grond. Hierdoor is er schade opgetreden, onder meer de vloeren, de keukens, de wanden, het meubilair en zelfs de klok in de raadzaal heeft het moeten opgeven. Dus we zijn totaal tijdloos nu, in ieder geval hier. Dat is overigens geen wens om deze vergadering op de zon te laten berusten, voorzitter. Dat lijkt mij onverstandig. Maar goed om te weten is dat er direct na de constatering maatregelen genomen zijn om verdere schade te beperken en er is een onderzoek gestart naar de oorzaak en de omvang van de schade. Zowel de aannemer, het projectteam als de verzekeraars zijn betrokken bij de verdere afhandeling. En een onafhankelijk schade-expert zal de definitieve oorzaak en de omvang van de schade vaststellen en op basis daarvan zullen wij kijken welke herstelwerkzaamheden nodig zijn en welke planning daaruit zal volgen, voorzitter. Het lijkt er nu op dat de planning voor vleugel B, dat is de vleugel waar op dit moment nog niemand zit, dat die gewoon volgens planning verder kan. Maar daarna zullen de herstelwerkzaamheden moeten plaatsvinden en daardoor zullen wij dus ook vertraging oplopen in dit project, wat ik uw raad liever niet had medegedeeld, want dit project liep keurig op schema. Maar goed, overmacht, het weer, en het klimaat doet wat zij wil en wij doen ons best om dat te keren en goede maatregelen nemen tegen klimaatverandering waar wij nu allemaal last van hebben, voorzitter. Dank u wel.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, ik weet niet of het mag.

De **voorzitter**: Alleen een informatieve vraag.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Zou de wethouder van Openbare werken ook iets kunnen zeggen over de veelvuldige storingen aan de Diemerbrug, en misschien kan hij dat op een ander moment beantwoorden, maar het begint wel erg in de gaten te lopen.

De **voorzitter**: Ik dacht dat het ging over wat er werd gezegd. Als u daar vragen over heeft, kunt u dat gewoon indienen, maar we gaan niet een vragenronde nu vanuit de raad. Daar heeft u een apart agendapunt voor, daar heeft u zich niet voor aangemeld. Maar goed, volgens mij heeft de portefeuillehouder u wel gehoord, laat ik het zo zeggen. En dan kan wethouder Poelwijk misschien daar later op terugkomen. Maar goed, dat gaan we niet op deze manier doen. Ik ga naar de mededelingen uit de regio.

F. Mededelingen vanuit de regio

De **voorzitter**: Mevrouw Voermans.

V.A. Voermans (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag terugkoppelen uit de Vervoerregio van afgelopen dinsdag. Daar was ik aanwezig samen met raadslid Van der Wal en De Jong. Er is daar een nieuw dagelijks bestuur geïnstalleerd. Vanuit Amsterdam is dat Elise Moeskops, vanuit Amstelland-Meerlanden is dat Marja Ruigrok en vanuit Zaanstreek-Waterland Niels Bonenkamp. Ook hebben we het gehad over het maatregelenpakket van het Bikker-geld. Dit is geactualiseerd in de vergadering. Vanuit Diemen stond daar één maatregel op de lijst, namelijk de NS-liften bij Station Diemen-Zuid. Hier worden nu geen gelden aan toegekend omdat dit buiten de scope valt. Ook zijn de jaarstukken van 2025 vastgesteld, de meerjarenbegroting 2027-2030, en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit is langsgesproken, hebben wij hier eerder in de raad besproken en is daar ook vastgesteld. Goed om te weten voor iedereen aanwezig hier is dat er in september een brief volgt vanuit de Vervoerregio over de ontvlechting van de metro. Vanuit Diemen hebben wij ook vragen gesteld over deelmobiliteit, of dat alleen gefocust is op scooter, fiets, auto, of dat allemaal tegelijk gaat of dat het in fases gaat gebeuren. De focus ligt eerst vooral op de fiets en de scooter, en later volgt ook de auto. Aan het einde van de vergadering hebben de regioraadsleden uit Edam, Volendam, Oostzaan, Waterland en Landsmeer een motie ingediend over het continueren van de rapportage over rituitval van de EBS. Ook de regioraadsleden uit Diemen hebben deze motie gesteund, maar de motie is helaas niet aangenomen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Verder nog. De heer Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel, voorzitter. Ik was benieuwd naar mevrouw Moeskops. Die is wethouder geworden en die had zich ook opgegeven voor de rekeningcommissie. Ik blijf even goed in de rekening.

De **voorzitter**: Dit is geen vraagronde, dit zijn mededelingen uit de regio. U kunt altijd regioraadsleden aanspreken, maar het is geen vragen uur. Andere mededelingen uit de regio? Dat is niet het geval.

G. Vragen van de raad aan het college

De **voorzitter**: Dan zijn er geen vragen van de raad aan het college ingediend.

H. Vaststellen notulen 18 juni 2026

De **voorzitter**: Dan ga ik naar het vaststellen van de notulen van 18 juni 2026. Akkoord.

I. Bestuurlijke termijnagenda

De **voorzitter**: De bestuurlijke termijnagenda. De heer Prins allereerst. Ouderenpartij Diemen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Een week of wat geleden heb ik gevraagd aan het presidium om een agendapunt te agenderen over de situatie op de bedrijventerreinen. Toen is er toegezegd dat er een nieuwe visie op het bedrijventerrein wordt **[onverstaanbaar]**.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar.

R. Poelwijk (wethouder): Voorzitter, wat ik in ieder geval moet rechtzetten is dat we niet voor het derde kwartaal van dit jaar naar een nieuwe visie voor het bedrijventerrein gaan toewerken. Volgens mij is in de vorige discussie bij het Omgevingsplan Diemen-Noord aangegeven dat wij verder kunnen praten over hoe wij kijken naar de bedrijfsterrinen en

de verwerking van de omgevingsplannen en niet zozeer een nieuwe visie op bedrijfsterrein Verrijn Stuart. Wat daar wel of niet in het presidium over is besproken, weet ik natuurlijk niet. Over de termijn van agendering.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, ik heb die toezegging gekregen nadat de griffie met de ambtelijke afdeling contact had opgenomen en ik heb toen mijn agenderingsvoorstel voor de maand juni ingetrokken in de verwachting dat het in september zou plaats kunnen vinden.

De **voorzitter**: Mij staat inderdaad bij dat we dat hebben besproken, maar we gaan even na hoe dat precies zit en daar komen we op terug. Dank u wel. Iemand anders? Mevrouw Ramautarsing, D66, eerst.

O.U. Ramautarsing (D66): Dank u wel, voorzitter. Wat ik mis op de bestuurlijke termijnagenda is het actualiseren of eigenlijk een vernieuwde algemene subsidieverordening. Die was aangekondigd door het college naar aanleiding van een rekenkamerrapport voor medio 2026 met een beoogde inwerkingtredingsdatum 1 januari 2027. Er stond letterlijk juli, dus vandaar dat ik hem op dit moment mis en graag hoor wanneer we die tegemoet kunnen zien.

De **voorzitter**: Ik kijk even of daar nu al een antwoord op is en anders komen we daar schriftelijk op terug. Dat doen we schriftelijk. En dan raadslid Niessen. PRO.

R.G.T. Niessen (PRO): Dank u wel, voorzitter. Eerder heeft het college toegezegd om met een duurzaamheidsagenda te komen in dit jaar en die ontbreekt ook op deze bestuurlijke termijnagenda. Ik vroeg me af of wij die dit jaar nog kunnen verwachten en of dat dan op de agenda gezet kan worden.

R. Poelwijk (wethouder): Voorzitter, die zijn we nog eventjes aan het plannen wanneer die precies in de bestuurlijke termijnagenda terugkomt en als we daar een precies kwartaal voor weten komt hij er uiteraard op te staan.

De **voorzitter**: Maar dat is nog wel dit jaar of is dat ook nog onzeker? Want dat was de concrete vraag volgens mij.

R. Poelwijk (wethouder): Dat wordt het wel of net niet dit jaar.

De **voorzitter**: Dan is dat naar verwachting iets helderder. Iemand anders nog? Nee. Dan ga ik naar de overzichten openstaande moties en toezeggingen.

J. Overzichten openstaande moties en toezeggingen

De **voorzitter**: Raadslid Van Marion.

A.R. van Marion (Fractie Van Marion): Dank u wel, voorzitter. Over het hitteplan. Kan de wethouder of wil de wethouder misschien ook toezeggen dat bij de uitwerking hiervan dierenwelzijn ook wordt meegenomen? Zij hebben ook last van de extreme hitte. Dank u.

De **voorzitter**: Wethouder van den Berg.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik zal dat samen met de wethouder Kuilman van dierenwelzijn natuurlijk oppakken. Dat is geen probleem.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Marion, ik hoop wel dat u mijn Facebookartikel heeft gezien waar onze papagaai Rico een hoofdrol in speelt. Onder de kop: Hoe houdt u uw huisdier cool. Met goede tips van de Dierenapotheek. Dus we lopen al een beetje vooruit op.

A.R. van Marion (Fractie Van Marion): Dank u wel, voorzitter. Ik heb het zeker gelezen en ik verwacht ook van u dat u het goede voorbeeld geeft hierin.

De **voorzitter**: Dat blijven we doen.

R. Niessen (PRO): Voorzitter, begrijp ik dat het hitteplan op uw Facebookpagina komt te staan?

De **voorzitter**: In ieder geval wel misschien een bepaalde uitwerking, zeker als dat voor onze papagaaien van belang is. Goed, dat verder over de moties en toezeggingen. Dan gaan wij naar agendapunt 2, de bespreking van de 2de Kwartaalbrief 2026.

2. 2de Kwartaalbrief 2026

Besprekestuk

De **voorzitter**: Wie mag ik daar het woord over geven? Dat is niet het geval. Raadslid Advokaat van Ons Diemen, gaat uw gang.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel, voorzitter. Vorige keer hadden we het over het Hofblok, dat de reactie van de wethouder is dat we aardig meegenomen worden. Wij hebben daar andere gedachten over. We hebben getwijfeld aan om hierover technische vragen te stellen, maar gezien de korte tijd die er is en de zorgvuldigheid van de beantwoording nog wel eens tekortschiet, willen we daar schriftelijke vragen over stellen. Verder kunnen we wel akkoord gaan met de kwartaalbrief.

De **voorzitter**: Raadslid Sikking, Onafhankelijk Diemen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. We hebben nog wat aanvullende technische vragen gesteld naar aanleiding van ons betoog, wat geen politiek betoog mocht zijn. We hebben antwoord gekregen. Niet overal zijn wij politiek gezien mee eens, bijvoorbeeld afschrijving van zoveel jaar, 25 jaar. Dat hadden wij liever op een technische afschrijving gezien. Dus wij hebben we nog heel veel vragen eigenlijk, maar dan kunnen we ook niet akkoord gaan met deze kwartaalbrief. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar het college wie zich geroepen voelt. Wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Ik wil wel heel kort reageren. Ik heb niet echt vragen gehoord aan het college, maar ik wil de raad er wel op wijzen dat we altijd natuurlijk ons uiterste best doen om alle technische vragen tijdig en zorgvuldig te beantwoorden. En de fractie van Onafhankelijk Diemen heeft vorige week tijdens de raad een aantal vragen gesteld die door de voorzitter als technisch werden aangemerkt en deze vragen zijn pas zeer laat bij de griffie binnengekomen. Dus als de fractie dat eerder had gedaan, hadden ze ook eerder antwoorden gehad en had u wellicht ook gewoon voor kunnen stemmen omdat u op tijd uw antwoorden tot u genomen had. Verder zijn er geen vragen gesteld waar ik op wil reageren.

De **voorzitter**: Behoeft er een tweede termijn? Raadslid Sikking.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): De vragen zijn keurig beantwoord. Maar we hebben eerst technische vragen en daarna kunnen we onze politieke mening vormen en dan zijn we het niet eens over een aantal dingen. Wij hadden liever bijvoorbeeld afschrijving op een korte termijn gezien want je krijgt nu een opstapeling van termijnen. De vragen zijn beantwoord. Dank u wel. Maar ja, geeft politiek voor ons een bepaald inzicht.

De **voorzitter**: Goed. Ik wijs er wel op dat u altijd gewoon alle instrumenten heeft, ook in deze raadsvergadering, om een politieke discussie te voeren, moties in te dienen, amendementen. Dat wil ik toch even kwijt, want ik vind het wel een vreemde gang om het zo af te doen en dan vervolgens te zeggen, zonder enkel debat verder te voeren, dat u tegen bent. Maar goed, dat is wel uw recht. Iemand anders nog voor de tweede termijn? Nee.

Dan gaan we naar de besluitvorming. Dat wordt dan een stemming. De stemming is geopend over de 2de Kwartaalbrief 2026. Voor zijn de fracties van PRO, D66, VVD, Ons

Diemen, Ouderenpartij Diemen, Fractie Van Marion. Daartegen de fractie van Onafhankelijk Diemen. Voorstel is aangenomen. Dan gaan wij naar agendapunt 3, de Kadernota 2027 Gemeente Diemen.

3. Kadernota 2027 Diemen

Bespreekstuk

De **voorzitter**: Wie wil daar het woord over voeren? Ik dacht, u verwees naar uw buurvrouw. Van Marion, Prins, Muijs, Advokaat, Sikking. Dan geef ik allereerst het woord aan mevrouw Yildiz-Kaya van de fractie van PRO.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Voorzitter, dank u wel. Ik hou het kort wat betreft de kadernota. We hebben tijdens de informatieve raad al aangegeven dat we met vertrouwen een begroting afwachten waarin de ambities uit het coalitieakkoord Samen verder een mooie plek hebben. Ik heb toen ook enkele onderwerpen genoemd waar PRO belang aan hecht. Mochten er bij de begroting nog punten zijn die wij als fractie missen of sterker terug willen zien, dan zullen wij er bij de bespreking van de begroting op terugkomen. Dan is er ook een motie Stadspas ingediend. Ik weet niet of we daar nu al op moeten reageren of dat de indieners.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat ik, nadat u het woord heeft gevoerd, toch even eerst de indiener het woord geef. Dus ik zou willen vragen of u daar even op wil wachten.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Ja. Voorzitter, als u het goed vindt, zou u het woord willen geven aan mijn collega Niessen over de duurzaamheidsparagraaf?

De **voorzitter**: Raadslid Niessen.

R.G.T. Niessen (PRO): Dank u wel, voorzitter. De raad wordt ook gevraagd om in te stemmen met de hoofdstukindeling van deze begroting, althans van de begroting voor 2027. Ons valt op dat de paragraaf over duurzaamheid veel langer en ook inhoudelijker is dan alle andere paragrafen. Dat werd in de auditcommissie ook al even besproken. Die paragraaf heeft ook dezelfde opbouw als de programma's en inhoudelijk ook sterke overlap met een aantal programma's, zoals leefomgeving en klimaat en nog wel een paar. Wij zouden het daarom ook niet zo gek vinden om deze paragraaf op te nemen in de lijst van programma's, dus niet meer een paragraaf te laten zijn. We zien tegelijkertijd dat die inhoud van deze paragraaf heel sterk gekoppeld is aan de duurzaamheidsagenda op dit moment. Dus wij vragen ons af: is het mogelijk om bij het opstellen van de nieuwe duurzaamheidsagenda de structuur daarvan in lijn te brengen met de huidige programma's, of een voorstel te doen voor een aangepaste indeling van programma's, met misschien een apart programma voor duurzaamheid? En ik kan me ook voorstellen dat we in de auditcommissie hier verder verkennen met het college hoe we dat kunnen inpassen in de lijst met programma's. Die nieuwe indeling kan dan ook gebruikt worden voor de Kadernota 2028. Wij willen dus nu niet een amendement indienen om dit voor dit jaar al aan te passen, voor het komende jaar 2027 aan te passen, maar wel het college vragen om daarover na te denken.

De **voorzitter**: Interruptie raadslid Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Volgens mij loopt duurzaamheid als een rode draad, net zoals Participatie, door alle programma's heen. Dus waarom daar een apart programma voor maken?

De **voorzitter**: Raadslid Niessen.

R.G.T. Niessen (PRO): Dan kan ik de vraag terugstellen: waarom hebben we niet een aparte paragraaf over participatie? Ik denk dat de huidige paragraaf duurzaamheid heel sterk lijkt op de programma's die we hebben. Ik zie niet zo goed hoe we daar, wat het rechtvaardigt om daar een aparte paragraaf van te maken. Zeker omdat die zo

ongelijksoortig is met alle andere paragrafen, die volgens mij allemaal verplicht zijn. Ik ben het met u eens, met de heer Advokaat eens, dat duurzaamheid door alle programma's heen loopt. Maar volgens mij is dat dan ook prima op te lossen door in al die programma's een onderdeel duurzaamheid op te nemen of het onderdeel van de paragraaf duurzaamheid in het bijpassende programma te plaatsen. Volgens mij kan je dat heel pragmatisch oplossen.

De **voorzitter**: Dank u wel. En dan kijk ik even naar wie het woord wil voeren om de motie in te dienen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, als u mij toestaat. Ik had nog een klein puntje voor de toelichting op de motie. Dus als u me toestaat om de eerste termijn gewoon te voeren, dan doe ik dat.

De **voorzitter**: Dan doen we meteen ook gewoon uw eerste termijn en dan kom ik daarna bij de VVD.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Dank u wel, voorzitter. Het puntje wat ik nu aan de orde wil stellen was te laat deze week voor om mondelinge vragen te stellen, maar past volgens mij wel bij de Kadernota 2027. Vandaag vernomen we dat als gevolg van de hittegolf afgelopen week 480 mensen meer zijn gestorven dan normaal, vooral mensen van 80 jaar en ouder. Er is toenemende aandacht voor hittestress, ook in Diemen. Met dank voor de publiciteit en oproepen afgelopen week en ook op uw Facebookpagina. Er is weer een hittegolf voorspeld voor aankomende week. Recent in de verkiezingscampagne hebben we concreet voorgesteld om bij de flats in de hoogbouw in Diemen pergola's te plaatsen, zodat bewoners kunnen schuilen tegen de hitte. Wij vragen het college om te onderzoeken of nog deze zomer pergola's geplaatst kunnen worden bij de buurtkamers Rode Kruislaan en Beukenhorst. Aan de hand van de ervaringen daarmee kan besloten worden of ze in 2027 uitgebreid kunnen worden op andere plekken in Diemen. Als dat financiële gevolgen heeft, zou dat meegenomen kunnen worden in de conceptbegroting van 27. We vragen het college dat onderzoek te doen en terug te rapporteren aan de raad. Dan, voorzitter. De motie en de toelichting daarop. In de informatieve raadsvergadering hebben wij aangekondigd een motie over de terugkeer van de Stadspas voor AOW-gerechtigden in te dienen. Tot onze verbazing begonnen sommige raadsleden maar ook de wethouder te praten over eenzaamheid en dan met name over jongeren. Die wethouder noemde zelfs enkele GGD-cijfers over eenzaamheid. Hij zond me die cijfers zelfs toe, waarvoor dank. Maar het was de verkeerde argumentatie bij of tegen onze motie. Het programma van de GGD tegen eenzaamheid gaat niet over de Stadspas. Eenzaamheid kan alle mensen treffen, ongeacht leeftijd, inkomen of vermogen. Er is in deze raad eerder gesproken over eenzaamheid. Eenzaamheid is een gevoel, een beleving die je niet kunt voorschrijven of weg regelen. Sociaal isolement daarentegen is een situatie, een gebrek aan toegang tot activiteiten, ontmoetingen, beweging en cultuur. En precies dat is iets waar de gemeente wel invloed op heeft. Daar speelt de Stadspas een grote rol bij. Het is een concreet, betaalbaar en bewezen effectief instrument dat sociaal isolement doorbreekt. Hij nodigt uit om gezond te blijven, zowel lichamelijk als geestelijk, door mee te doen en erop uit te gaan. En dat is wat anders dan thuisblijven en kruiswoordpuzzels invullen. De Stadspas is al jarenlang een van de meest laagdrempelige middelen om sociaal isolement te doorbreken. Een meerderheid in deze raad meent sinds kort dat niet alle AOW-gerechtigden recht hebben op een Stadspas. Hierdoor zijn 2200 AOW-gerechtigden hun Stadspas kwijtgeraakt, waardoor zij geen gebruik meer kunnen maken van kortingen op activiteiten, met risico op sociaal isolement. Dat risico is geen abstract begrip, het is zichtbaar geworden in de cijfers. Toen de gemeente in 2015 bezuinigde, daalde het aantal gebruikers van 4000 naar 800. Toen de raad in 2018 besloot alle AOW-gerechtigden toegang te geven tot de Stadspas steeg het aantal naar 2320. En na de recente bezuiniging een afname van 2200 tot 195 gebruikers. Dat is geen beleidsfluctuatie. Dat is een sociale klap. Die bezuiniging heeft 70.000 euro opgeleverd. De Stadspas vormt echter een relatief geringe uitgave binnen de totale financiële positie van de gemeente Diemen. Er is dus een grote sociale schade aangericht voor een kleine financiële winst. Vorige week werden we uitgenodigd om mee te denken over een alternatief. Een soort Diemerpas met recht op korting bij zwembad of Omval. Die uitnodiging bevatte een fopspeen, want dat zou

een uitgekleden versie worden, die wel eens eerder is geopperd in deze raad maar nog nooit tot een concreet resultaat heeft geleid. Onze motie biedt een verstandige, realistische en financieel verantwoorde weg terug. Ze vraagt niet om het oude systeem te herstellen, maar om een nieuwe Stadspas voor alle AOW-gerechtigden, gericht op participatie, ontmoeting en verbinding, met een maximale structurele bijdrage van 70.000 euro. Niet als inkomensvoorziening, maar ondergebracht in een passend programma zoals Vrije tijd of Diemen Divers en Inclusief.

De **voorzitter**: Raadslid Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Voordat u verdergaat en het idee leeft dat er een soort dorpspas komt, volgens mij is dat woord wel gevallen door een van de partijen, maar niet als concreet plan om daarmee verder te gaan. Dus ik vind dat een beetje te ver gaan door de conclusie te trekken.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Dat is geen vraag. Maar de heer Advokaat bevestigt wat ik daarnet heb gezegd. Het was een uitnodiging van een fractie of een paar raadsleden om daarover na te denken. Maar ik heb het duidelijk gemaakt, ik heb het een fopspeen genoemd, dat het geen realiteit is, geen concreet voorstel. Het is eerder gedaan en het heeft nooit tot iets geleid. Onze motie houdt rekening met eerdere ervaring, die de financiële grenzen respecteert en die de sociale opdracht van de gemeente serieus neemt. Voorzitter, sociaal isolement is geen gevoel. Het is een situatie die wij als raad kunnen helpen doorbreken en deze motie vraagt het college om dat te doen. Zorgvuldig, betaalbaar en doelgericht. We roepen de raad op deze motie te steunen. Niet omdat het politiek handig is, maar omdat het sociaal noodzakelijk is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Eerst raadslid Muijs, die had zich gemeld.

S.E. Muijs (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk maar één vraag aan de heer Prins. Hij zegt: het gaat niet om eenzaamheid, maar om sociaal isolement. En dan is eigenlijk mijn vraag: op basis waarvan denkt de heer Prins dat alleen ouderen last hebben van sociaal isolement en niet allerlei mensen van allerlei leeftijdsgroepen.

De **voorzitter**: Raadslid Prins.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ik denk helemaal niet dat alleen maar ouderen last hebben van sociaal isolement. Maar vorige week begon zich een discussie af te spelen, waarbij ons pleidooi voor een Stadspas voor AOW-gerechtigden eigenlijk een beetje werd weggemoffeld omdat er nog zoveel eenzaamheidsproblemen zijn onder jongeren en andere leeftijdscategorieën. En daar gaat het niet om bij deze motie. Het gaat om de Stadspas voor AOW-gerechtigden die is wegbezuinigd, mede door de fractie van D66, en die willen we terug hebben.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, een korte vervolgvraag. De heer Prins zegt: we moeten de Stadspas voor ouderen terugbrengen omdat dat sociaal isolement tegengaat. Ik vroeg waarom denkt u dat dat alleen bij ouderen voorkomt. Dat is niet zo. Maar waarom wil de heer Prins het dan alleen maar oplossen voor ouderen en niet voor meer leeftijdsgroepen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ik wil best met u meedenken, mevrouw Muijs, over het sociaal isolement van andere leeftijdsgroepen, maar dan kun je je ook afvragen, en daar zijn we nog helemaal niet aan toegekomen, of de Stadspas wel de beste oplossing is voor jongeren die eenzaam zijn.

De **voorzitter**: Raadslid Yildiz-Kaya (PRO)

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Ziet de heer Prins de Stadspas als een armoedeverorziening?

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja, dat mag u afleiden uit de motie. Wij zien de Stadspas niet als een armoedeverorziening. Daar hebben we al meerdere keren voor gepleit om de Stadspas ook niet te financieren uit Inkomen en Armoede, maar uit een

breder mogelĳkheid. Ik heb Diversiteit genoemd, ik heb Vrije tijd genoemd, Inclusiviteit, omdat we denken dat de Stadspas voor ouderen veel meer is dan een voorziening vanuit het armoedebelĳd. En ik zou ook die discussie willen voeren als u daarmee verder wil gaan in de toekomst om dat verschil te erkennen.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Voorzitter, ik doel natuurlijk op het inkomen en vermogen wat ermee gemoeid is en dat het dus niet voor iedereen ingezet kan worden. Mijn tweede vraag is ook: waarom ziet u de Stadspas als enige middel om dat sociaal isolement, was eerst eenzaamheid, nu sociaal isolement, om dat tegen te gaan.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Het is niet het enige middel, maar het is voor degenen, voor de doelgroepen die wij denken te vertegenwoordigen en die het meest getroffen is door de bezuiniging op de Stadspas, het meest geĳkte middel om erop uit te gaan, om uit huis te gaan, samen activiteiten te ondernemen en daarmee het sociaal isolement te doorbreken.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Maar, voorzitter, waarom zouden we dan niet samen kunnen kijken wat verdere alternatieven zijn, middelen er zijn om dit juist op te lossen, gezien het feit dat die Stadspas dus niet voor iedereen geldt als je let op inkomen en vermogen. Wat is erop tegen om samen met elkaar te kijken wat er dan nodig is voor deze groep om dat sociaal isolement tegen te gaan? Los van die Stadspas. Want we hebben hetzelfde doel. Alleen het middel verschilt.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, dat kunnen wij pas doen als de partijen die nu de coalitie vormen en die ingestemd hebben met die bezuiniging, erkennen dat ze op een verkeerde weg bezuinigd hebben en dat ze oog hebben voor die ouderen die in het sociale isolement verkeren en die dat kunnen doorbreken met die Stadspas. Dan zijn wij bereid om mee te denken. Dat zijn we in het verleden altijd geweest om ook vereenzaming en sociaal isolement van andere doelgroepen te bespreken.

De voorzitter: Dat was uw eerste termijn. Oké. Even bevestigen. Dan ga ik naar de fractie van de VVD. Raadslid Van Leeuwen.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik ga het ook kort houden vanavond. Vorige week hebben we de kadernota ook behandeld tijdens de informatieve raad. En volgens mij hebben wij als partij toen al laten doorschemeren hoe wij hierin staan. Zoals al vaker gemeld de afgelopen tijd, hier in het huis is genoemd dat we er financieel goed voor staan, dat we een financiële stevige basis hebben en dat het huishoudboekje op orde is. De jaarrekening sloot positief af en de reserves zijn op orde. En dit is ook wat we letterlijk teruglezen in de kadernota. Vorige week hebben wij aangegeven dat een beleidsarme kadernota dit jaar begrijpelijk is. Maar wat voor ons niet begrijpelijk is en dat hebben we toen ook aangegeven, is dat er op papier nog niks staat en nog niks is doorgerekend, maar dat we wel al weten wie daarvoor moet betalen. Een gemeente die beweert dat de financiële basis stevig is, maar tegelijk de OZB opnieuw verhoogt boven de inflatie, zonder een plan doorgerekend op tafel te leggen, die gemeente stuurt een rekening zonder bestelbon. Politiek bedrijven betekent keuzes maken, scherpe keuzes in beleid en onze keuze zou in ieder geval niet zijn dat de rekening bij de huiseigenaar wordt neergelegd en de VVD kan daarom niet instemmen met deze kadernota. Voorzitter, dan de Stadspas waar we het net al kort over hebben gehad en meerdere malen een discussie over hebben gevoerd. Wat de VVD betreft, wij blijven voor het herinvoeren van de Stadspas voor alle AOW-gerechtigden. Wat een beetje jammer is dat vorige week de discussie zich heeft beperkt tot eenzaamheid. Voor de VVD is de Stadspas, zoals net ook al duidelijk aangegeven door de heer Prins, meer dan dat. Het is een participatie-instrument en het is een mentaal en fysiek gezondheidsinstrument en een preventie-instrument tegelijk. Een oudere die actief is, heeft sociale contacten, blijft langer gezond, doet meer mee aan de samenleving, is dus ook inclusiever. En wij nodigen de raad uit om de Stadspas niet louter te zien als een uitgave, maar als een investering in onze ouderen en daarom willen wij ook de motie mede-indienen.

De voorzitter: Raadslid Muijs.

S.E. Muijs: Voorzitter, alle doelen die de heer Van Leeuwen noemt zijn natuurlijk hele mooie doelen en mijn enige vraag is: zijn al die dingen niet ook geldig voor iemand van 43 of van 23.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Voorzitter, volgens mij hebben wij vorige week hier ook al vrij duidelijk aangegeven dat we wat ons betreft ook zeker met u willen meedenken. Om de jongeren ook uit de eenzaamheid te helpen. Wij zijn er wel van overtuigd, en dat blijkt ook uit allerlei onderzoek, dat die oorzaken echt anders zijn dan bij ouderen. Los daarvan en ik denk dat we daar nog niet helemaal met elkaar naartoe zijn gegaan, is er gewoon een roep uit Diemen bij de ouderen die daar gewoon ontzettend van balen dat die Stadspas is afgeschaft. Ik denk dat wij er hier als raad ook zitten om die mensen blij te maken, om ervoor te zorgen dat zij weer gebruik maken van die Stadspas. Vanuit die hoedanigheid zitten wij hier en willen wij er gewoon voor zorgen dat die Stadspas weer terugkomt zodat de ouderen gewoon een lagere drempel hebben om gewoon weer mee te doen. Zo simpel is het.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Ter interruptie.

De voorzitter: Raadslid Yildiz-Kaya.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Voorzitter, ik zie de VVD als een partij die echt op het geld let. Kan me nog een debat van kortgeleden herinneren over het Centrum Seksueel Geweld. Toen was ook de vraag: hoe geef je het geld uit. En mind you, het ging over veiligheid, dus dat was een discussie. Nu hebben we het over een groep die deze Stadspas zelf kan betalen. Dus de vraag is: hoe kijkt de VVD daar tegenaan.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Voorzitter, hoe wij daartegen aankijken. Natuurlijk kunnen we deze discussie op elk punt gaan voeren, dus we kunnen bij elk punt gaan zeggen: de VVD is een partij die kijkt naar financiën, die daar scherp op is. Maar uiteindelijk moet er ook gewoon een keuze gemaakt worden en onze keuze hierin is om die Stadspas gewoon weer herin te voeren omdat wij uit de samenleving, vanuit Diemen, horen dat de ouderen daar behoefte aan hebben, dat wij ook zien dat het wordt gebruikt als een participatie-instrument en dat het ook helpt in mentale en fysieke welzijn. Dat is gewoon een politieke keuze die wij daarin maken. Makkelijker kan ik het eigenlijk niet uitleggen.

De voorzitter: Dat was uw bijdrage, mijnheer Van Leeuwen?

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Ja, dat was mijn bijdrage, voorzitter. Sorry.

De voorzitter: Dan ga ik naar Fractie Van Marion.

A.R. van Marion (Fractie Van Marion): Dank u wel, voorzitter. Het sociale domein. De kern van deze kadernota zit in het omgaan met onzekerheid. We lezen dat de druk op het sociaal domein toeneemt, maar we weten nog niet precies hoe landelijke maatregelen uitpakken. Bij de jeugdzorg zijn met de hervormingsagenda stappen gezet en daar moeten we ook mee doorgaan. De commissie-Van Ark laat zien dat veranderingen tijd kosten en niet zonder groei pijn gaan. Diezelfde onzekerheid zien we bij de Wmo. Het kabinet wil de huishoudelijke hulp uit de Wmo halen. Er komt een vangnet, maar het is nog onduidelijk wie daar straks wel of niet onder valt. Die onduidelijkheid roept ook vragen op voor onze inwoners en voor onze mantelzorgers. De hulpvragen zullen niet verdwijnen maar verschuiven. Vorig jaar april is er een motie van Onafhankelijk Diemen aangenomen om te onderzoeken of wassen en strijken binnen de Wmo anders georganiseerd kon worden. Maak er een collectieve voorziening van en een betaalde service die voor iedereen toegankelijk is. Dat onderzoek is heel zorgvuldig uitgevoerd. De cijfers zijn verzameld en de kennis ligt er. De conclusie was toen dat het niet haalbaar was binnen alleen de Wmo, maar mogelijk wel kansrijk kan worden als het wordt gekoppeld aan een breder sociaal participatietraject. De omstandigheden zijn nu aan het veranderen. De druk op de Wmo neemt toe en er komen nieuwe maatschappelijke opgaven bij. Daarom vraag ik het college om toe te zeggen dat de uitkomsten van het WaST wassen- en strijkenonderzoek niet uit

beeld verdwijnen en worden meegenomen bij toekomstige afwegingen binnen het sociale domein, zodat we niet opnieuw vanaf nul hoeven te beginnen. Voorzitter. Nog even als laatste, op het thema veiligheid mis ik in deze kadernota aandacht voor het landelijk vuurwerkverbod dat eind van het jaar ingaat. Is het al bekend of dit extra kosten geeft voor toezicht en handhaving, kan het college hier dan graag rekening mee houden bij de begroting voor 2027? Daarnaast verzoek ik het college om de informatie over vuurwerkregels op de website te controleren en te actualiseren. Dan als laatste over de motie Stadspas. Deze dien ik graag mede in. Op de politieke markt, een tijdje geleden, zijn er veel ouderen naar mij toegekomen dat ze de Stadspas terug willen. De Stadspas helpt ze om mee te blijven doen in de samenleving, het is belangrijk om eenzaamheid tegen te gaan, maar zeker ook om ouderen in beweging te houden. Voor veel ouderen zijn de kosten van activiteiten nu een drempel. Zo kost een bezoek aan het zwembad nu vijf euro. Voor mensen met een inkomen net boven die grens kan dat toch een reden zijn om thuis te blijven. En ouderen moeten juist actief blijven om gezond oud te mogen worden. Daarnaast wil ik het college zelfs vragen om te onderzoeken of alle AOW-gerechtigden tijdens hitteperiodes gratis gebruik kunnen maken van het Duranbad, naar voorbeeld van Amsterdam. Dat helpt tegen hittestress en draagt bij aan een gezonde en actieve leefstijl. Tot zover mijn inbreng op de kadernota. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ga ik naar de fractie van D66. Raadslid Muijs.

S.E. Muijs (D66): Dank u wel, voorzitter. De kadernota laat zien dat Diemen een stevige financiële positie heeft en wij vertrouwen er dan ook op dat het college op basis van deze kadernota en op basis van het coalitieakkoord een mooie en sluitende begroting kan presenteren. Dan over de Stadspas. We hebben natuurlijk al lang en vaak met elkaar over gediscussieerd en het zal ook geen verrassing zijn dat D66 tegen de voorliggende motie zal gaan stemmen. Wij hebben oog voor iedereen die in sociaal isolement of in eenzaamheid leeft en we willen dan ook graag kijken naar een oplossing die voor iedereen van toepassing is. Tijdens de informatieve raad hebben we hier met een aantal partijen over gesproken van kunnen we gezamenlijk kijken naar een bredere oplossing. Ondanks het meningsverschil over de Stadspas zijn we dan ook blij dat veel partijen die graag die handreiking hebben aangenomen en met ons mee willen denken. Dus wij willen graag dat voortzetten en de komende periode met elkaar kijken van wat er wel kan, los van de Stadspas. Want laat het duidelijk zijn, wij vinden het enorm belangrijk dat mensen niet in sociaal isolement belanden. Of ze nu 23, 45 of 78 zijn. Want iedereen, vinden wij, moet ondersteund worden bij het deelnemen aan onze mooie gemeente Diemen. Tot zover.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Voorzitter, interruptie.

De **voorzitter**: Raadslid van Leeuwen.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Dank u wel. Voorzitter, is mevrouw Muijs het met mij eens dat de oorzaken voor sociaal isolement en eenzaamheid voor ouderen andere oorzaken zijn dan bij jongeren, en zo ja: hoe ziet u dan een oplossing voor zich die alles omvattend is zonder – nou, laat ik daar eens bij laten.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, ik denk dat sommige oorzaken inderdaad verschillend zijn, als je het hebt over bijvoorbeeld de mogelijkheid om zelfstandig de deur uit te gaan. Ik denk dat andere oorzaken juist heel gelijk zijn. Heb je mensen met wie je iets gaat ondernemen? En hoe neem je nou de stap naar gezamenlijk iets doen? Ik denk dat financiën niet altijd daar de belangrijkste oorzaak van zijn. Maar veel meer die stap van: heb je zin om met mij te gaan iets te gaan doen. En of dat dan een concert in De Hoop is met klassieke muziek of gezamenlijk naar een spetterende voorstelling van Edo gaan. Dat je iets anders gaat doen dat is logisch, maar dat kunnen best allebei activiteiten in Diemen zijn. Dus ik denk dat u gedeeltelijk gelijk, dat de heer Van Leeuwen gedeeltelijk gelijk heeft en gedeeltelijk niet, en dat we dus best gezamenlijk kunnen nadenken over een middel wat voor een veel bredere groep van toepassing is.

De **voorzitter**: Ik ga naar de fractie van Ons Diemen. Raadslid Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel, voorzitter. De bedoeling van de motie is om mensen in beweging te krijgen, inwoners. En als we het dan over bewegen hebben, dan hebben we het met name over bijvoorbeeld jeugd, een speler waarvan de kinderen uit een kansarm gezin komen en willen voetballen. Die kunnen zich aanmelden bij sv Diemen. Voorheen was het Sportfonds Noord-Holland en er volgde een hele procedure en na drie weken kregen ze dan, of eerder, te horen: je mag spelen bij sv Diemen. Met de Stadspas kan iemand een jonge speler gewoon melden bij sv Diemen en meteen meedoen met de trainingen en sportvoorzieningen. Dus het hele idee achter de Stadspas is toch om inwoners in beweging te krijgen, of het nou ouderen zijn of jongeren. Dat moet de achterliggende gedachte zijn, denk ik. En dan komen we verder. Mevrouw Muijs heeft als eerste de handschoen in de ring geworpen. Ik neem hem op. Later kwam mevrouw Yildiz-Kaya erbij. We willen graag kijken hoe we in een brede zin, bij de begroting, dit met een goed resultaat ook voor ouderen kunnen opstellen. Tot zover de motie. In de kadernota staat nog steeds een financiële constructie en mevrouw Verdriet is er niet, maar vorige keer ging het over financiële keuzes of politieke keuzes. Het is een politieke keuze van het bestuur om in vervolg op groot onderhoud te investeren en daarna af te schrijven. Daar zijn we het nog steeds niet over eens en dat is gewoon een politieke keuze. Maar financieel denken wij dat na vijf tot tien jaar dat voordeel zal omslaan in een nadeel en dan zitten we ook nog met teruglopende inkomsten waarschijnlijk van de overheid. Dus wij vinden dat geen verstandige keuze en zullen ook tegen de kadernota stemmen. Tot zover.

De **voorzitter**: Ga ik naar de fractie van Onafhankelijk Diemen. Raadslid Sikking.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. We hebben hiervoor al aangegeven dat de behandeling van de kadernota niet echt recht wordt gedaan. Ik dacht dat vorig jaar, dat we daar een halve dag voor hadden uitgetrokken en dat er allerlei moties en amendementen naar voren kwamen om dat mee te geven in de kadernota, zodat dat in de begroting opgenomen kan worden. Er is mij dan ook het verwijt verleden week gemaakt, je moet dan maar zelf de moties aanbrengen. We hebben nu dus een motie klaarliggen. Ik ga die moties nu niet indienen. Ik noem ze alleen, want ik wil ze eerst in de lobby gooien. Dat ben ik wel gewend, want als daar geen meerderheid voor is, dan kan je daar helemaal niks mee. Dus dan hoeft je hem niet in te dienen. Maar we hebben dus een motie voor een wit anjerpark met een veteranenbankje.

De **voorzitter**: Meneer Sikking, u gaat nu moties aankondigen die u niet gaat indienen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Ik ga ze wel indienen, maar niet nu. Ik ga ze dus eerst in de lobby brengen en dan weten de mensen. Er werden mij verwijten gemaakt verleden week van je moet wat moties gaan opstellen en indienen, en aan dat verwijt wil ik nu even voldoen. Ik kan u trouwens niet zien door dat licht.

De **voorzitter**: Ik zit er nog wel. En ik probeer het te begrijpen, maar het is heel raar dat u nu moties gaat aankondigen. Dat is blijkbaar geen onderdeel van de bespreking vanavond.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Onderdeel van mijn betoog, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. En dan gaat u nog proberen om wel toezeggingen te krijgen op die ideeën. Want anders vind ik dit een hele rare gang van zaken. Of u bespreekt het, u dient voorstellen in, of u vraagt een toezegging. Maar dat u dingen noemt en daar later op terugkomt. Ik kan daar niks mee als voorzitter bij de kadernota. Dus ik ga even aankijken wat u nu precies gaat doen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Maar ik kan u echt helemaal niet zien.

De **voorzitter**: U hoort mij wel toch?

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Ik hoor u.

De **voorzitter**: Daar gaat het vooral om, denk ik. Dus ik hoop dat u dat heeft gehoord.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Maar voorzitter, ik mag toch.

De **voorzitter**: Ik ga nu heel kritisch luisteren wat u doet. Omdat u aankondigt dat u dingen gaat noemen maar dat u nu niets gaat indienen. Ik wacht het even af, maar ik vind het een vreemde gang van zaken. Gaat uw gang.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Voorzitter, er is mij verleden week verweten dat wij met niks kwamen en ik had gehoopt dat de kadernota heel anders ingevuld zou worden, zoals een jaar geleden wat ons goed bevalen is, zodat we op een gegeven moment.

De **voorzitter**: Maar mijnheer Sikking, dat is u toch allemaal uitgelegd. Het accent ligt dit jaar bij de begroting, vanwege het feit dat er nog niet zo heel lang geleden een collegeprogramma is gekomen. Dat is gewoon bediscussieerd in de informatieve raad, dus dat is niet vreemd. Volgend jaar doen we het gewoon weer op de oude manier. Dat is ook medegedeeld. Ik weet niet wat u voor soort tussenweg gaat zitten bewandelen, maar goed, ik wacht even af waar u mee komt.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Ik heb dus een aantal moties klaarliggen die ik eerst in de lobby zal gooien. Dat is dat alle andere partijen kijken hoe zij daarover denken, want het heeft alleen maar zin om moties en amendementen in te dienen als daar ook een meerderheid voor te halen is. Die worden dan bij de begroting behandeld. Dus ik zal dat allemaal niet meer opnoemen. Maar de mensen krijgen ze wel. En dan het laatste stukje. Dat is dan over de motie die we gaan indienen over de Stadspas. Ik hoorde net PRO zeggen, ze hadden het over geld en over mensen die het makkelijk kunnen betalen in principe. Ik heb op een gegeven moment al verteld dat als er een groep mensen is die eigenlijk niet in aanmerking zou komen voor de Stadspas, bereken ze dan een minimum. Ik heb bijvoorbeeld al een bedrag genoemd, wat is niet belangrijk, maar dan kan je al een heel groot deel van die Stadspas bekostigen. En waarom wel de Stadspas zo gauw mogelijk invoeren? Ik heb dat laaghangend fruit genoemd. Er is weinig voor nodig om die Stadspas in te voeren, dan kan je heel snel een hele grote groep mensen daarmee bedienen en mochten er nog andere groepen zijn van mensen die daar ook voor in aanmerking komen, dat hebben we ook verleden week gezegd, die zou je ook gewoon een Stadspas kunnen geven met het doel de eenzaamheid gewoon te veranderen. Dit zijn hele grote milestones die we snel kunnen maken en we kunnen wel blijven wachten en discussiëren over al deze dingen. Maar ik zou zeggen pas die Stadspas toe en noem hem wat mij betreft Diemerpas, het zal mij een zorg zijn hoe die komt te heten. Maar de mensen hebben hem nodig, de mensen waarderen hem en dan kan je nog altijd uitzoeken, mensen die daar ook nog bij kunnen komen, zoals mensen die echt armlastig zijn, die nou bijvoorbeeld al een x-bedrag op die pas gestort krijgen. Maar haal hem uit het armoedebeleid en zet hem in eenzaamheidsbeleid en armoede kan erbij. Mevrouw Yildiz-Kaya.

Y. Yildiz-Kaya (D66): Voorzitter, mag ik ook een reactie geven.

De **voorzitter**: Volgens mij ben ik nog de voorzitter.

Y. Yildiz-Kaya (D66): Ik heb heel goed geluisterd. U keek mij ook aan. Als ik hoor over een Diemerpas en over een pas voor iedereen kan ik dan concluderen dat de heer Sikking bereid is om met ons te kijken naar een alternatief. En dat we dus niet gaan leunen op die Stadspas, die we dan openstellen voor iedereen, ongeacht inkomen en vermogen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Daar heb ik u op geantwoord. Dat is dus mogelijk. Maar ik heb ook geschreven: voer die Stadspas zo snel mogelijk in. Daar kan je een bepaalde groep op een gegeven moment direct mee helpen. Dat zijn de ouderen. En de mensen die ouder zijn en zwaar boven het inkomen uitkomen, die kunnen hem of zelf kopen of bijbetalen of ze vragen hem niet aan. Maar laat die mensen daarin vrij. Want er is een hele grote groep die daar erg blij mee is en het kost niet zoveel. Het kost wel veel, 70.000 euro is heel erg veel, maar het is echt een vorm van hoe bereik je dat laaghangend fruit en hoe kan je het plukken en dat is het meeste effect erop hebt. Ik zal dan ook zeggen:

wij stemmen voor deze motie. We dienen hem ook zelfs in en we stemmen tegen de kadernota.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter.

De **voorzitter**: Raadslid Muijs.

S.E. Muijs (D66): Ontzettend fijn om te horen dat de heer Sikking graag met ons meedenkt. Ik zou hem alleen willen vragen, want we hebben het vaak over de Stadspas en dan hebben we het over zwemmen voor een euro in het Duranbad of korting op bepaalde activiteiten in Diemen, maar met de Stadspas kan je natuurlijk ook 40 procent korting krijgen op een bril, schoolspullen kopen voor je kind of de ouderbijdrage voor je kind mee betalen of gratis lid worden van de bibliotheek. Dat zijn allemaal dingen waarvan ik denk dat hebben mensen die voldoende financiële middelen hebben natuurlijk niet echt nodig. Dus hoe kijkt de heer Sikking daartegenaan.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Eén vraag stelt u? Ik hoop niet dat er een vervolgvraag komt. Hoe de heer Sikking daartegenover staat. Stel dat je die Stadspas invoert en blijkt dat we binnen een jaar ervaring mee opdoen, dan kunnen we altijd nog die Stadspas veranderen in een Diemerpas of wat voor pas dan ook, dus dat is allemaal mogelijk. Maar waarschijnlijk heeft u nog nooit gezien wat het aanbod van de Stadspas is. Want de dingen die u opnoemt, 65-plus en andere mensen kunnen korting krijgen in de Omval, studenten hebben Museumjaarkaarten. Er zijn ook allerlei andere vormen, maar die Stadspas die geeft een invulling voor de mensen die 65-plus zijn met allemaal leuke dingen die u niet heeft opgenoemd en daar maken ze gebruik van.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, misschien nog een laatste, niet zozeer een vraag, maar een tip. Je kan je ook aanmelden voor de nieuwsbrief van de Stadspas zonder gebruiker te zijn van de Stadspas. Dus dat is ook een leuke tip die ik van mijn collega Ramautarsing heb gekregen.

De **voorzitter**: Dat was uw eerste termijn. Meneer Sikking, U ziet mij slecht. Dan ga ik naar de eerste termijn van het college. Allereerst wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ik kan het heel kort houden. Er is een vraag door PRO over de hoofdstukindeling en de hoeveelheid aandacht die er uitgaat naar duurzaamheid en dat dat niet helemaal in verhouding staat tot hoe de andere paragrafen eruitzien. Met een oproep om in de auditcommissie te verkennen of we dat wat beter in lijn kunnen brengen met elkaar of wellicht een programma kunnen maken van het thema duurzaamheid. En dat gaan we in de auditcommissie graag met u bespreken.

De **voorzitter**: Wethouder Van den Berg.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, dan komen we bij de Stadspas, denk ik dan. Net als vorige week en trouwens ook de raadsvergadering hiervoor natuurlijk begrip voor de bedoeling van de indieners. Of dat dan gaat over eenzaamheid of over sociaal isolement, voorzitter. Ondanks dat de heer Prins aangeeft dat het niet om eenzaamheid ging, merkt u ook alweer hier in het debat dat zelfs de indienende partijen soms eenzaamheid inwisselen voor sociaal isolement. Wat ook prima is. Want ook vanuit wetenschappelijke literatuur wordt sociaal-emotioneel eenzaamheid besproken en dat is het subjectieve gevoel van sociaal isolement. Voorzitter, dat is gewoon de wetenschappelijke definitie. Dat maakt ook niet uit. Dat is verder niet een college wat ik hierover wil geven. Maar die twee hangen gewoon heel erg met elkaar samen. Ouderen verdienen ook aandacht, die verdienen ook waardering en ondersteuning, voorzitter. En daar zit ook geen verschil van mening tussen het college en uw raad, uw gehele raad volgens mij. En voorzitter, als we het dan gaan hebben over sociaal isolement, participatie en meedoen dan is het goed om te kijken wat wij doen. 97 procent van de inwoners van Diemen van 75 jaar ouder wordt bereikt via informatieve huisbezoeken van Welzijn Diemen. Daarbij worden signalen van eenzaamheid, sociaal isolement en andere ondersteuningsvragen juist opgehaald. En worden mensen ook daadwerkelijk verder

gebracht. Daarnaast hebben wij een consulent eenzaamheid en verbinding die juist voor de verbinding in ons dorp is, te zorgen dat mensen met elkaar in contact komen. Wat ze dan doen is het tweede. Maar het eerste is in contact komen met elkaar. We zetten in met Humanitas, De Regenboog Groep, Welzijn Diemen, ik noemde het net al, die zijn druk bezig om namens uw raad, gefinancierd ook door uw raad, activiteiten te ontplooiën. Onder andere vanuit het door uw raad vastgestelde Actieplan eenzaamheid, voorzitter. We kennen bijvoorbeeld het Welzijn op Recept, waarbij mensen actief naar welzijnsactiviteiten worden verwezen om uit het sociaal isolement te komen. Overigens als zij dat willen. Want een sociaal isolement, voorzitter, is, zoals de heer Prins al heel duidelijk zei, een objectieve waarneming van het aantal contacten wat iemand heeft. En of diegene dat dan ervaart als eenzaam, is dan een tweede. Dan, voorzitter, hebben wij buurtsportcoaches die activiteiten ontwikkelen, ontmoetingsactiviteiten regelen. Wij doen aan communitybuilding en in de Week tegen Eenzaamheid zetten wij dat nog eens extra vet aan en doen wij samen met het college, met deze gemeente, nog meer onderstrepen hoe belangrijk het is om uit te kijken en de hand toe te reiken naar iedereen die een mate van eenzaamheid ervaart, voorzitter. Dus de vraag is dus niet of wij sociaal isolement belangrijk vinden, want dat ziet u, u investeert daarin en wij doen daar namens uw raad activiteiten voor en daar zijn wij dagelijks mee bezig, voorzitter. Maar goed, dan blijft er dus nog één vraag voor mij in ieder geval over. Want als het probleem dan sociaal isolement is, waarom dan alleen AOW-gerechtigden, voorzitter. Waarom niet iemand die een sociaal isolement heeft van 65. Waarom iemand die 65 jaar is en in een sociaal isolement is. Dan zegt de partij van de heer Prins: sorry, u moet even wachten want ik heb nog geen oplossing voor uw leeftijd, want ik heb namelijk een oplossing die op zoek is naar een probleem. Ik heb een Stadspas, die wil mijn achterban graag terug hebben, voorzitter, en die moet ik dus hier in uw raad slijten. Andere woorden heb ik er niet voor, voorzitter. En in dat opzicht, voorzitter, blijven we dus ook bij hetzelfde zitten als vorige week. Alleen kan ik nu niet onderbouwen met getallen dat er cijfers zijn van mensen die in een sociaal isolement zitten, maar de heer Prins ook niet, voorzitter. Dat kon ik met eenzaamheid wel, want dat is uitgevraagd, dat is subjectief. Maar sociaal isolement, die cijfers zijn er niet. Dus uw raad, als u akkoord zou gaan met deze motie, doet dat ook nog eens op basis van de cijfers die er niet zijn, dus niet op basis van feiten. Maar op basis van een, ik noemde het vorige keer al, een emotie, voorzitter. Volgens mij is het een goed gebruik in deze raad, maar volgens mij in beleidsvorming in het algemeen. Wij constateren een probleem met zijn allen door een iemand, door meerdere iemanden, en we gaan dat gesprek met elkaar aan. Is dat iets wat structureel voorkomt? Welke mensen hebben daar nou last van? Wij onderzoeken dat probleem, wij doen daar probleemanalyse op. Vervolgens gaan wij kijken wie daar in ons dorp - om daar ook geen onderscheid in te maken, want het probleem wordt ervaren en dat probleem willen wij oplossen - om vervolgens in ons dorp te kijken voor wie van onze inwoners moeten we dat probleem oplossen, voorzitter. En pas daarna gaan wij kijken welk instrument daar het beste bij past en of dat instrument dan ook nog gedifferentieerd moet worden naar leeftijden of naar geaardheid, geslacht, noem het maar. Dus, voorzitter. Ik heb het vorige week gezegd, ik heb het vorige raadsvergadering gezegd. De handreiking ligt er en het geldt voor eenzaamheid, het geldt voor sociaal isolement, Als deze partijen echt zeggen: wij willen mensen in Diemen, want wij staan als gemeenteraad voor al onze inwoners en niet alleen voor de ouderen van de Ouderenpartij, voorzitter, wij staan voor alle inwoners, dus wij willen graag met dit college in gesprek om te kijken hoe wij onze inwoners uit sociaal isolement kunnen halen. Hoe wij kunnen zorgen dat eenzaamheid bij onze jongeren na corona wordt verminderd, voorzitter. Zodat wij met zijn allen de verbinding aan kunnen gaan, zodat wij een inclusief instrument kunnen hebben.

De **voorzitter**: Raadslid Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Bedoelt u met het college in gesprek of met de raad in gesprek?

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik spreek uw raad toe, dus uw raad mag zeker ook altijd met elkaar in gesprek, maar uiteindelijk zult u toch ook het gesprek met mij aan moeten gaan. Want ik neem aan dat u uiteindelijk ook wil dat uw dagelijks bestuur ermee aan de slag gaat, voorzitter. Dus het zal ook een gesprek worden, hoop ik in ieder geval, dat is de handreiking die ik nogmaals doe, ik heb hem vorige week gedaan, ik doe hem

nogmaals richting uw raad, ga zeker met elkaar in gesprek, maar ga daarna inderdaad met het college in gesprek om te kijken wat we het beste kunnen doen, voorzitter. En daarom, voorzitter, ontraden wij als college deze motie en dat is niet omdat wij het probleem niet zien, dat is niet omdat wij het doel afwijzen of deze doelgroep afwijzen, voorzitter. Dat is omdat de volgorde wat ons betreft in deze niet klopt. Wij zouden moeten kijken naar het probleem als geheel, daarna moeten kijken wie hier last van hebben en daarna gaan we kijken welke instrumenten of welke instrumenten zijn daar passend voor, voorzitter. Dank u wel. Oh, ik was zo in mijn betoog, voorzitter, dat ik vergat dat ik nog andere puntjes had. Dat over de Stadspas, voorzitter. Dan eentje nog eventjes naar aanleiding van de Stadspas van mevrouw Van Marion met betrekking tot het zwemmen. Daar moet ik eventjes een correctie aanbrengen. Niet de AOW-gerechtigden in Amsterdam mochten zwemmen maar de mensen met een Stadspas, dus de minima, en dat werd gedaan omdat ook is gebleken dat mensen met een kleine beurs lastiger koelte kunnen creëren op meerdere manieren in hun huis, maar ook zeker in activiteiten. Dus heel verstandig om dat aan de Stadspas te koppelen. Maar dat is wel alleen maar - en dat geldt dus ook voor Amsterdam - alleen de buitenbaden waar je voor moet betalen. Wij hebben op dit moment geen betaalde voorziening in het buitenbad. Sterker nog, tijdens het hitteprotocol code rood was ons zwembad dicht. Dat was ook heel verstandig want het wordt daar echt heel erg heet voor onze medewerkers. Maar mochten wij ooit een buitenzwemvoorziening krijgen, dan vind ik het zeker interessant om naar te kijken, voorzitter. En dan de was- en strijkmotie die ook afgedaan is, wat mevrouw Van Marion ook zegt, en voorzitter, zij mag er gewoon van uitgaan dat als wij conclusies trekken zoals die mevrouw Van Marion vertelde, dat wij die natuurlijk weer ter hand nemen als de situatie verandert in het sociaal domein, dus daar hoeft ook geen toezegging voor genomen te worden. Mocht het opportuun zijn om dit mee te kunnen nemen, dan zullen wij dat ook meenemen, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Poelwijk.

R. Poelwijk (wethouder): Dank u wel, voorzitter. De heer Prins vroeg naar het plaatsen van pergola's bij buurtkamers. Op deze korte termijn acht ik dat niet haalbaar, maar we kijken natuurlijk wel naar klimaatadaptatie in de breedte, dus vergroenen waar mogelijk. We creëren koelteplekken, communiceren over koelteplekken. Daar wil ik trouwens aan toevoegen dat bij bijvoorbeeld de buurtkamer van Rode Kruislaan vrij veel groen is. Daar hebben wij vorige week donderdag samen onder gestaan bij de opening van een mural, of in ieder geval het evenement daaromheen. Dus specifieke pergola's, nee. Maar vergroenen en klimaatadaptatie in de breedte, welzeker.

De **voorzitter**: Dan heb ik nog een vraag van raadslid Van Marion over het landelijk verbod op consumentenvuurwerk. Dit is een kadernota voor 2027, begroting 2027. Hier zit geen nieuwe ontwikkeling in, geen nieuw beleid, het zijn autonome ontwikkelingen. Daar valt het sowieso niet onder. En waarschijnlijk als er extra kosten moeten worden gemaakt dan zal dat waarschijnlijk ook dit jaar zijn, dan zal dat ook via een kwartaalbrief moeten lopen. Voorlopig is er nog geen aanleiding voor een extra verzoek. Maar als dat zo is, dan loopt het via die lijn, niet via deze kadernota. Goed. Dan ga ik naar een tweede termijn. Kijk ik even rond. Raadslid Yildiz-Kaya.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Dank u, voorzitter. Ik heb vooral geïnterrupteerd op de motie, dus ik wilde nog even heel kort ons standpunt toelichten. Wellicht val ik in herhaling. Maar gelet op eerdere debatten en cijfers en feiten die zijn meegedeeld, zien wij geen redenen om de Stadspas toe te kennen aan alle AOW'ers. Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijdscategorieën en daarnaast is de Stadspas wat ons betreft niet het enige middel om eenzaamheid aan te pakken. We hebben hier hetzelfde doel, maar verschillen over het middel hiertoe en we zouden samen met de partijen willen kijken naar alternatieve ideeën. Daarover heb ik de partijen deze week ook per mail benaderd en wat ons betreft blijft het aanbod ook staan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Fractie VVD. Raadslid Van Leeuwen.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik wil wethouder Van den Berg bedanken voor het college wat zojuist is gegeven. Ik hoor wethouder Van den Berg zeggen dat we er alleen voor ouderen zijn en alleen de eenzaamheid van ouderen willen bestrijden. Dat is natuurlijk niet zo. Wij geven daarbij ook duidelijk aan dat de Stadspas er wat ons betreft dus niet is voor alleen het bestrijden van eenzaamheid en het sociaal isolement. Daarnaast denk ik dat we al meerdere malen hebben aangegeven dat wij er ook zeker voor openstaan om de eenzaamheid onder jongeren te bestrijden. Maar ik blijf daar gewoon bij zeggen, en alle onderzoeken wijzen dat ook gewoon uit, het zijn andere oorzaken en andere oplossingen. Dus dat is gewoon heel lastig om te ondervangen in één soort pas. Dat zou ik nog wel even willen benadrukken. Dat was hem. Dank u wel.

De **voorzitter**: Raadslid Van Marion.

A.R. van Marion (Fractie Van Marion): Het is erg warm, voorzitter. Dank u wel. Ik had alleen nog een vraagje: wordt de website ook gepast met het nieuwe vuurwerkverbod? Hij is nog verouderd.

De **voorzitter**: Nog een vraag voor de tweede termijn. Raadslid Prins, Ouderenpartij.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, ik probeer het ook kort te houden. Ook dank voor het college van wethouder Van den Berg. Maar hij deed hetzelfde als wat sommige raadsleden hebben gedaan van de coalitie: dat ze over andere dingen gaan praten terwijl wij het hebben over een Stadspas voor AOW-gerechtigden. Een zoektocht naar een Diemerpas is wat ons betreft overbodig, want de Stadspas maakt een Diemerpas overbodig omdat die toegang geeft tot zoveel kortingen, activiteiten in Diemen en in Amsterdam. En ik moet toch wel zeggen: de wethouder verwijt ons dat we geen cijfers noemen, we hebben cijfers genoeg genoemd, maar dat we ons laten baseren op emotie. Ik constateer gewoon een gebrek aan inlevingsvermogen over de leefwereld van ouderen door alle leeftijdsgroepen en oorzaken van die sociaal instrument op één hoop te gooien. Ik heb net al gezegd: de beperking van een Diemerpas tot alleen voor Diemen, uitstapjes naar De Hoop of De Omval, het zwembad, **de edoch** en niet naar Amsterdam. Dat vind ik al bedenkelijk. En de veronderstelling, en dat is een ideologische veronderstelling, dat ouderen met inkomen en vermogen of iets meer inkomen en vermogen hun uitjes zelf wel kunnen betalen. Dat mag wel waar zijn, maar de Stadspas is veel meer dan een financieel middel. Het is een uitnodiging om mee te doen, te participeren. En daar blijven wij bij. Voorzitter, ik heb het in eerste termijn niet gezegd, maar andere fracties hebben het wel gedaan, ook wij zullen tegen de kaderbrief stemmen, alhoewel we daar heel weinig over hebben opgemerkt, behalve dan de motie en de pergola's. Dank u wel.

S.E. Muijs (D66): Ter interruptie.

De **voorzitter**: Raadslid Muijs.

S.E. Muijs (D66): De heer Prins geeft aan dat hij weinig heeft gezegd over de kadernota. Maar ik ben dan wel benieuwd waarom u besluit tegen te stemmen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Nou, omdat wij het niet eens zijn met het feit dat hij nu beleidsarm is. We hadden van een nieuw college wat meer verwacht, ook wat meer richting. Dat moet nu allemaal uitgesteld worden. Ik ben het in die zin wel eens met de heer Sikking die zegt: dat is onze reden om tegen te stemmen. Het kan wel meegedeeld zijn dat het anders gaat dan vorige jaren. Maar dat is niet waar wij het mee eens zijn.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de fractie van D66. Nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. De heer Advokaat, Ons Diemen.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het met deze vorm van kadernota, ook al stemmen we tegen, wel eens. Kort maar krachtig. Ik probeer het ook kort en krachtig te houden. Toen we Ons Diemen oprichtten ben ik bij verschillende sociale instellingen, onder andere De Brede Hoed, langs geweest. Gevraagd: wat zijn aandachtspunten voor een politieke partij? En daar werd met name eenzaamheid

geroepen. Waarom? Mensen komen altijd te laat in De Brede Hoed, want dan zijn de klachten al zo ver. Dus eenzaamheid is een heel belangrijk punt. Altijd geweest binnen onze partij, maar ook hebben we daar een initiatiefvoorstel voor ingediend. Misschien moeten we die weer van tafel halen. Want eenzaamheid is een enorm groot percentage binnen de Diemer gemeenschap. Dan moet je wel de kanttekening plaatsen dat er verschillende gradaties van eenzaamheid zijn. Maar overall is het een groot percentage en dan praten we echt over duizenden inwoners en dat is meer dan de Stadspas alleen. Vandaar dat ik ook pleit voor het uitgangspunt: breng inwoners in beweging. Dan breek je ook dat sociale isolement door. En dat moet eigenlijk het uitgangspunt zijn voor straks gesprekken met D66, PRO en andere partijen die aan willen sluiten. Hoe krijgen we mensen in beweging? Dat moet zeker de wethouder Sport en Cultuur ook wel aanspreken. Mensen moeten in beweging komen. Ik wil graag de mening weten. Bent u het eens, moet dat het uitgangspunt zijn? Dank u wel.

De **voorzitter**: Fractie van Onafhankelijk Diemen. Raadslid Sikking.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. Ik moet het college bedanken voor het college wat gegeven is. Ik heb alleen wat fouten gehoord. Er wordt gesproken over feiten. Als we geld gaan uitgeven voor de Stadspas en we gaan een onderzoek doen, dan zou die Stadspas van Amsterdam als er een Diemerpas is weer kunnen vervallen. Want we vragen niet om een oneindige Stadspas, maar gewoon het invoeren ervan. En een feit is dat als je dan onderzoeken gaat doen en je gaat weer een projectleider aanschaffen, dan is dat ook 65.000 euro per jaar minimaal wat je uitgeeft. Dan kun je beter volgens mij daar de Stadspas voor nemen. En dan zegt de wethouder op een gegeven moment: het is de doelgroep van de Ouderenpartij. Daar ben ik het niet mee eens. Het is ook een hele grote doelgroep voor Onafhankelijk Diemen en het is ook een hele grote doelgroep waarschijnlijk voor PRO en het is ook een hele grote doelgroep voor D66, VVD en Ons Diemen natuurlijk. Het is een doelgroep voor ons allemaal en dat moeten we heel goed in de gaten houden. En die doelgroep wordt nu tekortgedaan. Er wordt wel gezegd: je kan zelf een gratis abonnementje nemen op alle faciliteiten die ze hebben. Op internet. Ja, dat kan. En als ik dat zie dan denk ik: oh zonde, ik mag er niet aan meedoen want ik heb geen Stadspas. En zo zijn er meerdere mensen. Want er zijn aanbiedingen, exclusief voor Stadspashouders. Dus ik zou zeggen: stem allemaal voor die Stadspas, al is het voor een jaar, en als we dan een onderzoek hebben gedaan, kunnen we nog altijd beslissen om die Stadspas, in overleg natuurlijk met PRO, een andere naam te geven en een andere vorm eraan te geven. Maar op dit moment sta ik helemaal achter de motie voor deze doelgroep dus stem voor.

De **voorzitter**: Ik ga naar de tweede termijn van het college. Wethouder Van den Berg.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, dank. Ondanks dat ik veel complimenten krijg voor mijn college heb ik toch het idee dat ik me niet goed heb uitgedrukt, want er wordt mij nu verweten dat ik de factoren op één hoop gooi en dat ik de doelgroepen niet uit elkaar wil halen of juist wel bij elkaar wil zetten. Voorzitter. Ik zei juist expliciet: ik wil een probleemanalyse doen, ik weet juist te weinig. Dat is wat ik zeg, voorzitter. En het enige wat ik weet is dat wij, omdat wij stellen dat de Stadspas een minimaregeling is, mensen die niet meer onder de minimaregeling vallen of niet onder de minimaregeling überhaupt vallen, geen stadspas meer geven.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Interruptie, voorzitter. Wij hebben in Diemen daar een minimaregeling van gemaakt, maar dat was het nooit. Iedereen kon gebruikmaken van die Stadspas hier in Diemen.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik denk dat uw hele raad het met mij eens is dat de Stadspas zeker ook zoals die in Amsterdam gebruikt wordt en ook in Diemen een minimaregeling is in de basis. En dat uw raad het in al haar wijsheid heeft uitgebreid naar alle AOW-gerechtigden - ik zie de heer Prins ook knikken - en dat is terug naar de bedoeling, bij de herijking van het armoedebelief, eraf gehaald. Dat is wat er is gebeurd, eventjes voor de feitelijkheid. Maar hier zie je dus ook waar het misgaat in het debat, voorzitter, in de beleidsvorming. We zijn half bezig met een instrument, half bezig met de

doelgroep en half bezig met de factoren. Als we nou stellen dat wij iets willen doen aan eenzaamheid of sociaal isolement of omdat die twee met elkaar te maken hebben of omdat het een het ander voorgaat: eerst kijken naar hoe zit het nou in Diemen en hoe kunnen wij daar het best een instrument tegenover stellen. Want ik hoor mensen zeggen: daar is de Stadspas niet het middel voor, voor die doelgroep. Weet ik niet. Ik ben blij dat u het weet, ik weet het niet. Ik kan mij namelijk voorstellen dat er best jongeren zijn die wel vanuit het sociaal isolement heel erg gebaat zijn bij een Stadspas, maar ik weet het niet. Ik durf dat eerlijk toe te geven. Dus ga nou met mij eerst die probleemanalyse doen, kijken wie, waar, welk instrument. Laat u ook niet vastpinnen op een instrument. U wilt toch gewoon een doel behalen, namelijk sociaal isolement tegengaan en eenzaamheid verkleinen. U wilt toch niet gewoon de raad zijn die persé een Stadspas wil hebben voor één doelgroep, voor één leeftijdscategorie, waarvan we niet eens weten of dat een sociaal isolement tegengaat, voorzitter, waarvan we niet eens weten of het eenzaamheid bestrijdt, voorzitter. Dus ga nou die probleemanalyse aan en ga onderzoeken met mij welke instrumenten daar het beste bij passen. Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Raadslid Sikking.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Voorzitter, u heeft het over een onderzoek, dat u het eerst wilt onderzoeken. Wat zou dat mogen gaan kosten naar uw idee?

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik zeg in algemene zin dat als je iets wil inzetten om iets te voorkomen, dat je dat op een goede manier moet doen en daarvoor moet je een probleemanalyse doen. Dat doen wij altijd, dus u hoeft daar helemaal niet in grote getallen te denken van onderzoek, want er is al genoeg bekend over eenzaamheid, over zowel sociale eenzaamheid als individuele eenzaamheid, er is genoeg bekend over sociaal isolement, er is ook genoeg bekend over de factoren. En als u zegt: sociaal isolement, zijn daar ook de risicogroepen voor bekend. Ouder is daar een risicogroep voor, maar ook mensen met een beperking zijn daar een risicogroep voor. Dat weten we ook. Dus in dat opzicht is er al heel veel bekend en dan gaan we kijken wat daar het beste voor is. In plaats van lukraak op een raadsvergadering een Stadspas aan een leeftijdsdoelgroep geven, voorzitter.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, een interruptie.

De **voorzitter**: Raadslid Prins.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Volgens mij spreekt de wethouder zich toch wel behoorlijk tegen. Aan de ene kant zegt hij: ik weet het niet. Een soort van geveinsde domheid, we weten het niet. Maar aan de andere kant weet hij wel dat er heel veel dingen bekend zijn. Nou. De Stadspas draagt bij tot het doorbreken van een sociaal isolement, daar zijn genoeg bewijzen van. Net zoals gratis openbaar vervoer voor AOW'ers ook bijdraagt aan doorbreking van hun sociaal isolement. En het is helemaal niet zo moeilijk. Je kiest ergens voor of je kiest ergens tegen. Wij zijn voor die Stadspas en we hebben destijds bij de herijking van het armoedebeleid ook al gepleit om de Stadspas niet meer te financieren vanuit het armoedebeleid, maar vanuit een andere bron. En dat herhalen we nu vanavond weer in deze motie. Daar was geen medewerking voor bij de andere partijen van de coalitie.

De **voorzitter**: Het wordt een beetje een herhaling van zetten. Wethouder.

M.A. van den Berg (wethouder): Dan even iets nieuws, voorzitter. Want ik maak wel een beetje bezwaar tegen geveinsde domheid. Dat vind ik echt een woordkeuze die hier in deze raad niet zou moeten hoeven. Ik ben in de veronderstelling dat ik niet alles weet, voorzitter, en dat is wat ik heb aangegeven. Als wij zeggen dat wij het doen om sociaal isolement te voorkomen, voorzitter, dan blijf ik erbij dat we dan dus moeten weten of dat ook voor andere doelgroepen geldt. En daarom zou ik zeggen: waarom onderzoeken we dat niet en waarom bekijken we dat niet. Ik zou een slecht wethouder zijn als ik zeg: u moet u aan de voorkant vastpinnen op het instrument en dan gaan we kijken of dat instrument

passend te maken is. Dat zou ik niet doen, voorzitter. Dat is niet zoals ik beleid maak. Dank u wel.

S.E. Muijs (D66): Ter interruptie.

De **voorzitter**: Raadslid Muijs.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, ik ben wel benieuwd of de wethouder denkt dat dit onderzoek bijvoorbeeld nog voor de begroting te doen zou kunnen zijn.

M.A. van den Berg (wethouder): Ik vind dat lastig inschatten, voorzitter. Want wij zijn natuurlijk bezig. Daar hebben wij natuurlijk ook budget voor gevraagd om wat wij al doen, niet te implementeren maar te bestendigen. Dat zijn dezelfde mensen die dit ook zouden moeten gaan doen. Dus ik wil daar geen toezegging op zeggen. Maar ik wil daar mijn uiterste best voor doen zodat uw raad ook bij de begroting daar daadwerkelijk iets zinnigs over kan zeggen. Wellicht, ik kijk even naar links, een soort quickscan dat we kunnen zeggen: wij zien aanleiding voor een groter onderzoek. Maar dan ben ik weer bang dat de heer Sikking gaat interrumperen: wat kost dat dan? Maar we kunnen een quickscan doen, zodat we een beetje een richting en gevoel hebben, zodat we bij uw raad tijdens de begroting daar ook een gesprek over kunnen voeren. En mocht die quickscan al genoeg handvatten geven om meteen iets aan te vragen, dan zou ik dat zeker niet nalaten. Is dat iets u waar wat mee kan? Voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Muijs.

S.E. Muijs (D66): Zeker, voorzitter, dat zou enorm fijn zijn en ik denk dat dat ons ook gaat helpen in de gesprekken die we verder gaan voeren.

De **voorzitter**: Interruptie. Het is wel een nieuw ding?

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja, het is wel iets nieuws. Deze gemeente heeft heel veel participatie hoog in het vaandel staan. En zou de wethouder bij een eventueel onderzoek ook gewoon de mening, de ervaringen van de gebruikers, de voormalige gebruikers van de Stadspas, mee willen nemen, want die hebben zich in de afgelopen tijd ook heel erg laten horen. Ik denk dat we daar ook als eerste naartoe moeten gaan om te vernemen, om kennis te verzamelen, hoe belangrijk die Stadspas voor hen is geweest.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik vind het echt heel erg jammer. Ik probeer, en volgens mij was dat ook mevrouw Muijs haar idee, om hier uit een impasse te komen. En nu vraagt de heer Prins bijna of ik een waardenonderzoek wil doen over de Stadspas. Dat wil ik juist niet. Dus nee, dat ga ik niet toezeggen en zeker niet in een quickscan. Participatie in de basis had ik nog wel willen toezeggen, maar dan ook niet in een quickscan, want daar moet je gewoon tijd voor uittrekken. Dan moet je de juiste dingen voor doen. Dus dat zou een vervolg kunnen zijn. Maar zeker niet in de quickscan en zeker niet op de manier zoals de heer Prins stelt, want dat is juist niet uit de impasse komen, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan was er nog een vraag voor wethouder Poelwijk. Nee.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Nog één opmerking. Met dit antwoord van de wethouder weet ik nog steeds niet uit welke impasse hij wil komen en hoe.

De **voorzitter**: Goed. Die nemen wij kennis voor kennisgeving aan, denk ik. Dan was er nog een vraag van mevrouw Van Marion. Dat valt buiten het kader van de kadernota. Dat ging over de communicatie over het landelijk verbod consumentenvuurwerk. Twee dagen geleden is het definitieve besluit genomen, dus we hebben nog even de tijd. Want we moeten nog wat beslissingen nemen, ook als het gaat om ontheffingen wel of niet. Dus op het moment dat we daarover kunnen communiceren, gaan we dat uiteraard doen. Overigens komt er deze zomer al als start een landelijke campagne over dat landelijk vuurwerkverbod, maar de gemeentes hebben de komende maanden nog even de tijd om

zich voor te bereiden. Dus uiteraard hoort communicatie daar ook bij. Goed. Dan gaan wij naar besluitvorming.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ik had wat gevraagd voorzitter, maar geen antwoord gehad.

De voorzitter: Herhaal uw vraag even.

W. Advokaat (Ons Diemen): De wethouder had het zelf over factoren en middelen, en mijn vraag was: moet het doel niet zijn om mensen in beweging te krijgen en moet dat het uitgangspunt niet zijn en daar heb ik geen antwoord op gehad.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik denk dat het een beetje een semantische is. Ik denk dat de heer Advokaat en ik het volledig eens zijn. Mensen dan wel fysiek dan wel mentaal in beweging krijgen is zeker het doel, maar daarvoor hebben we wel de factoren nodig waardoor mensen dan wel fysiek of mentaal niet in beweging komen, zodat we daar de doelen voor kunnen bedenken zodat die mensen daadwerkelijk in beweging komen, voorzitter. Dus het heeft wel met elkaar te maken en die kosten dan weer geld. Dat is dan ook het cirkeltje.

R. Poelwijk (wethouder): En het pleidooi van de heer Advokaat voor sport en cultuur, sport om mensen letterlijk in beweging te krijgen, cultuur als kritische spiegel voor de maatschappij en als belangrijkste om mensen samen te brengen. Dat kan ik als wethouder Sport en Cultuur natuurlijk alleen maar onderschrijven en daar word ik altijd heel blij van.

De voorzitter: Dat is een mooie uitsmijten voor deze behandeling. Maar we gaan nu naar de besluitvorming. Allereerst, want ik neem aan dat er geen stemverklaringen meer nodig zijn, die heeft u volgens mij in uw betoog allemaal meegenomen, hoe u aankijkt tegen de diverse voorstellen. Dus allereerst aan de orde de Kadernota 2027 gemeente Diemen, gaan we in stemming brengen. Voor zijn de fracties van PRO, D66 en Fractie Van Marion. Daartegen de fracties van de VVD, Onafhankelijk Diemen en Ons Diemen en Ouderenpartij Diemen. Daarmee is het voorstel aangenomen. Dan resteert ons nog de hamerstukken. Oh sorry, de motie. Natuurlijk. Dan brengen wij in stemming de motie over de Stadspas voor AOW-gerechtigden. De stemming is geopend. Voor de fracties van de VVD, Onafhankelijk Diemen. Ouderenpartij Diemen en de Fractie Van Marion. Tegen de motie zijn de fractie van PRO, D66 en Ons Diemen. Daarmee is de motie verworpen. Dan gaan wij nu naar de hamerstukken.

4. A. Jaarrekening 2025 en Begroting 2027 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Hamerstuk

De voorzitter: Allereerst de Jaarrekening 2025 en Begroting 2027 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Conform.

B. Verantwoording fractievergoeding 2025 en voor de fracties PvdA en Groenlinks eveneens over 2026

Hamerstuk

De voorzitter: En daarna de Verantwoording fractievergoeding 2025 en voor de fracties PvdA GroenLinks eveneens over 2026. Aangenomen.

5. Sluiting

De voorzitter: Dan resteert mij u allen een heel mooi zomerreces te wensen en u ook allen ontzettend te bedanken voor uw inbreng de laatste tijd. Voor sommigen is dat wat langer, voor sommigen is dat alleen de afgelopen maanden. Maar grote dank voor uw inzet. En ik wil besluiten, want dat kan alleen maar door de grote inzet van onze ambtelijke organisatie, dus ook die wil ik vanavond zeer hartelijk danken voordat wij het zomerreces ingaan. Dank

u wel. Ik wens u hele mooie maanden en ik zie u graag weer terug en ik sluit de vergadering.